

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 02.05.1961, sp. zn. 6 Tz 32/60, ECLI:CZ:NS:1961:6.TZ.32.1960.1

Číslo: 38/1961

Právní věta: Z povinnosti odvolacího soudu rozhodnout o všech odvoláních oprávněných osob plyne, že odvolací soud musí o všech včas podaných odvoláních oprávněných osob rozhodnout súčasne v tom istom odvolacom pojednávání a jediným rozhodnutím a že teda nemôže odvolatela odkázat na to, že rozhodnutie nižšieho soudu bolo v zmysle § 283 tr. por. preskúmané v celom rozsahu z podnetu odvolania iného odvolatela podaného v tej istej trestnej veci (§ 268 ods. 2, § 269 tr. por.). Pokiaľ páchatel prijal z majetku v socialistickom vlastníctve sumu v dobrej viere, že mu po práve náleží, keď ale diel z tejto sumy ponechal poukazujúcej osobe za vybavenie jej domnelého nároku verejnoprávnej povahy, nejde o rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 tr. zák., ale o trestný čin podplácania podľa § 182 ods. 1, ods. 2 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 02.05.1961

Spisová značka: 6 Tz 32/60

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odpovědnost trestní, Odvolání, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 86/1950 Sb. § 6

§ 181

§ 182

§ 21

§ 245 64/1956 Sb. § 2

§ 268

§ 269

§ 271

§ 276

§ 280

§ 282

§ 283

§ 293

§ 296

§ 300

§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 38/1961 sb. rozh.

Z povinnosti odvolacieho súdu rozhodnúť o všetkých odvolaniach oprávnených osôb plyníe, že odvolací súd musí o všetkých včas podaných odvolaniach oprávnených osôb rozhodnúť súčasne v tom istom odvolacom pojednávaní a jediným rozhodnutím a že teda nemôže odvolateľa odkázať na to, že rozhodnutie nižšieho súdu bolo v zmysle § 283 tr. por. preskúmané v celom rozsahu z podnetu odvolania iného odvolateľa podaného v tej istej trestnej veci (§ 268 ods. 2, § 269 tr. por.).

Pokiaľ páchatel' prijal z majetku v socialistickom vlastníctve sumu v dobrej viere, že mu po práve náleží, keď ale diel z tejto sumy ponechal poukazujúcej osobe za vybavenie jej domnelého nároku verejnoprávnej povahy, nejde o rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 tr. zák., ale o trestný čin podplácania podľa § 182 ods. 1, ods. 2 tr. zák.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 2. mája 1961 - 6 Tz 32/60)

Ludový súd v Bratislave okrem ďalších obžalovaných uznal tiež obžalovaného C. a obžalovanú M. vinnými trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 6, § 245 ods. 1 písm. c), C. tiež podľa ods. 3 tr. zák., ktorého sa podľa rozsudku dopustili tým, že C. začiatkom r. 1956 požiadal dr. G. referenta ČSD, či by mu tento nevybavil náhradu škody z titulu úrazu u ČSD, s čím dr. G. súhlasil pod podmienkou, že mu C. odovzdá určitú peňažnú čiastku, nakoľko mu náhrada škody patrí od poisťovne a nie od ČSD. Po súhlase C. nechal tomuto na základe falošných dokladov poukázať celkom 89 511 Kčs, z čoho C. odovzdal dr. G. okolo 51 000,- Kčs, M. v r. 1956 na návrh J. súhlasila s tým, že jej bude poukázaná peňažná čiastka z titulu náhrady škody za zahynutie jej manžela pri železničnej nehode, ktorá jej nepatrí pod podmienkou, že polovicu tejto peňažnej čiastky odovzdá pracovníkovi ČSD Bratislava, ktorý jej túto peňažnú čiastku poukáže, a po tejto dohode prijala sumu 15 400,- Kčs, z čoho odovzdala J. peňažnú sumu 7000,- Kčs s tým, aby ju odovzdal podľa predchádzajúcej dohody.

Zato im boli uložené tresty, a to C. trest odňatia slobody na 8 (osem) rokov a M. trest odňatia slobody na 1 (jeden) rok bezpodmienečne.

Obidvom obžalovaným bola uložená tiež náhrada škody.

Krajský súd v Bratislave rozsudok ľudového súdu zrušil v celom rozsahu. Obžalovaného C. uznal vinným spolupáchatel'stvom na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § § 6, 245 ods. 1 písm. c), ods. 3 tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že po predchádzajúcej dohode s pracovníkom ČSD dr. G. nechal si na základe falošných dokladov vyplatiť z titulu náhrady škody za úraz celkom 89 511,- Kčs, z čoho si ponechal sám asi 32 000,- Kčs a zbytok odovzdal dr. G. Zato mu bol uložený bezpodmienečný trest odňatia slobody na 8 (osem) rokov a bol zaviazaný k náhrade škody.

Odvolanie obžalovanej M. zamietol.

O odvolaní manželky obžalovaného C. krajský súd nerozhodol.

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu zrušil rozsudok krajského súdu a na odvolanie M. zrušil podľa § 282 ods. 1 písm. b) tr. por. rozsudok ľudového súdu v Bratislave dotyčne obžalovanej M. v celom rozsahu a pre skutok spočívajúci v tom, že v r. 1956 na návrh J. súhlasila s tým, že z jej poskytnutej peňažnej čiastky poukážanej jej ako náhrada škody z titulu zahynutia jej manžela pri železničnej nehode poukáže pracovníkovi ČSD Bratislava polovicu

tejto čiastky a skutočne odovzdala J. sumu 7000 Kčs s tým, aby ju podľa dohody odovzdal dr. G., naplňujúci znaky trestného činu podplácania podľa § 182 ods. 1, 2 tr. zák., trestné stíhanie zastavil podľa § 6, 271 tr. zák. a čl. III č. 1 rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii z 1. decembra 1957.

Dotyčne obžalovaného C. a jeho manželky vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na nové prejednanie a rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Proti rozsudku krajského súdu podal predseda Najvyššieho súdu sťažnosť pre porušenie zákona a navrhol úpravu chybného rozhodnutia.

V sťažnosti pre porušenie zákona bolo vytknuté, že dotyčne obžalovaného C. opomenul krajský súd rozhodnúť súčasne aj o odvolaní manželky obžalovaného C., a že dotyčne obžalovanej M. neboli správne hodnotené vykonané dôkazy.

Najvyšší súd podľa § 293 ods. 1, 2 tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia krajského súdu a zistil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon vo viacerých smeroch.

Podľa § 268 ods. 2 tr. por. predseda senátu ľudového súdu predloží spisy nadriadenému odvolaciemu súdu iba po uplynutí lehoty na podanie odvolania všetkým oprávneným osobám. Podľa § 269 tr. por. o odvolaní proti rozsudku ľudového súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. Z týchto ustanovení plynie, že nadriadený odvolací súd je povinný o všetkých odvolaniach oprávnených osôb rozhodnúť a nemôže odvolateľa odkázať na to, že rozhodnutie nižšieho súdu bolo v zmysle § 283 tr. por. preskúmané v celom rozsahu z podnetu odvolania iného odvolateľa, podaného v tej istej trestnej veci, aj keď sa podané odvolanie týka toho istého obžalovaného. Z povinnosti odvolacieho súdu rozhodnúť o všetkých odvolaniach oprávnených osôb plynie však tiež, že odvolací súd musí o včas podaných dovolaniach oprávnených osôb rozhodnúť súčasne, v tom istom odvolacom pojednávaní a jediným rozhodnutím. V prípade samostatného rozhodovania o niektorom včas podanom odvolaní oprávnenej osoby v tej istej trestnej veci, týkajúceho sa rozhodnutia proti tomu istému obžalovanému, vydával by sa odvolací súd do nebezpečenstva, že by jeho rozhodnutie o ďalšom odvolaní oprávnenej osoby bolo v rozpore s jeho predchádzajúcim rozhodnutím o inom odvolaní podanom v tej istej trestnej veci toho istého obžalovaného. Toto nebezpečenstvo nie je odstránené ani ustanovením § 283 tr. por., podľa ktorého je odvolací súd povinný preskúmať správnosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, aj správnosť konania, ktoré predchádzalo rozsudku, s prihliadnutím i k tým chybám, ktoré neboli vytýkané. Toto ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu napraviť chyby zrejme zo spisov a chyby, ktoré vyšli najavo pri predchádzajúcom odvolacom konaní. Z ustanovení § 276 tr. por. a § 282 ods. 1 písm. b) tr. por. plynie však, že i na odvolacom pojednávaní konanom o odvolaní ďalšej oprávnenej osoby môže dôjsť na základe výsledkov tohto odvolacieho konania k zmene skutkových zistení, ktoré odvolaciemu súdu pri plnení jeho prieskumnej povinnosti v zmysle § 283 tr. por. neboli známe a ktoré, keby nevyšli najavo pri odvolacom konaní o dosiaľ nevybavenom odvolaní ďalšej oprávnenej osoby, boli by dôvodom k obnove konania v zmysle § 300 a nasl. tr. por. V súdenom prípade vyšlo napr. najavo, že odvolací súd pri vybavovaní odvolania obžalovaného C. nezaoberal sa otázkou, či obžalovaný C. nebol v čase činu pre duševnú chorobu nepríčetný, poprípade, či nespáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti (21 tr. zák.), ktorú námietku vzniesla odvolateľka, manželka C., a ďalej nemohol prihliadnúť k výsledkom nových dôkazov vykonaných proti vybavovaní tohto odvolania, z ktorých plynie, že podiel obžalovaného C. z neoprávnene vyplateného odškodného bol nepomerne nižší, než vyplývalo z predchádzajúcich výsledkov dokazovania.

Napadnutým rozsudkom krajského súdu, pokiaľ ním bolo rozhodnuté iba o odvolaní obžalovaného C.

a nebolo súčasne rozhodnuté aj o odvolaní ďalšej oprávnenej osoby, t. j. manželky, bol teda porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 7, § 269 tr. por., lebo odvolací súd nesplnil svoju povinnosť rozhodnúť o odvolaní oprávnenej osoby a v dôsledku toho pri rozhodovaní odvolania obžalovaného C. neprihliadol aj k námietkam odvolateľky týkajúcim sa duševného stavu obžalovaného C. v čase trestného činu a nevykonal dôkazy týkajúce sa otázky zavinenia obžalovaného C.

Zamietnutie odvolania M. odôvodnil krajský súd tým, že obhajoba tejto odvolateľky v tom smere, že mala za to, že peniaze v sume 15 400 Kčs obdržala právom a pracovníkovi ČSD dr. G. odovzdala sumu 7000 Kčs iba ako odmenu za urýchlené vybavenie vecí, nie je vierohodná. Podľa názoru krajského súdu obžalovaná M. doznala v priebehu konania, že dostala náhradu škody a že dostávala mesačný dôchodok, takže nemohla predpokladať, že by ešte mala nejaké nároky. Krajský súd neuveril obžalovanej M., že by odovzdala skoro polovicu z peňazí, ktoré obdržala, dr. G., ak by sa domnievala, že tieto peniaze obdržala právom. Napokon krajský súd odkazuje aj na výpoveď spoluobžalovaného dr. G., ktorý vraj obžalovanú M. usvedčuje, pričom túto výpoveď súd bližšie nerozoberal.

Keby odvolací súd starostlivo hodnotil všetky vykonané dôkazy, nemohol by dôjsť k záveru, že obžalovaná M. prijala sumu 15 400 Kčs s vedomím, že túto peňažnú sumu obdržala protizákonne. Obžalovaná M. od počiatku v administratívnom i súdnom konaní uvádzala na svoju obhajobu, že sa J. zdôverila, že dôchodok, ktorý dostáva po nebohom manželovi je malý, že sa domáhala zvýšenia tohto dôchodku a že mala za to, že sumu 15 400 Kčs obdržala z titulu zvýšenia jej dôchodku. Cítila sa preto vinnou iba tým, že na nahováranie J. odovzdala prostredníctvom J. dr. G. pracovníkovi ČSD za prajné vybavenie jej žiadosti sumu 7000 Kčs. Túto jej obhajobu potvrdil predovšetkým J., ktorý uviedol, že M. najprv dala dr. G. peniaze na jeho nahováranie. Menovaný tiež potvrdil, že sám s M. nejednal a že peniaze od M. obdržal prostredníctvom J. Krajský súd svoj záver o vine M. trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve oprel o výpoveď G. na hlavnom pojednávaní, kde G. hovoril, že J. povedal, aby M. vysvetlil, že ide o trestnú vec, o ktorej sa nesmie pred nikým hovoriť. Táto jeho výpoveď však nepotvrďuje vinu obžalovanej M. trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve, keďže M. s dr. G. priamo nejednala a nebolo preukázané, že by J. vysvetlil M., že ide o trestnú vec. Z jednaní M., ktorá sa neskôršie opäť prostredníctvom J. dožadovala vrátenia sumy 7000 Kčs, ktorú poslala G., plynie, že nebol J. informovaná o tom, že jej suma 15 400 Kčs nenáleží, a že vzhľadom na to, že sa domáhala zvýšenia dôchodku, mohla právom domnievať, že jej táto peňažná suma bola vyplatená z titulu zvýšenia jej dôchodku. Súd nehodnotil, že M. je maďarskej národnosti, slovenskú reč neovláda a že už z tohoto dôvodu zverovala vybavenie svojich vecí J. a sama nebola o okolnostiach, z ktorých by mohla poznať nezákonnosť konania dr. G., informovaná. J. sám uviedol, že M. iba hovoril, že dr. G. čaká odmenu, že záleží na nej, či mu nejakú odmenu dá, a M. sa vyjadrila, že dá dr. G. 50

Pri hodnotení všetkých okolností prípadu je preto treba dôjsť k záveru, že sa obžalovaná M. nedopustila trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve, lebo prijala sumu 15 400 Kčs dobromyseľne a mohla sa domnievať, že bolo vyhovené jej žiadosti a že ide o doplatok na dôchodok po manželovi, ktorý zahynul pri železničnej nehode.

V tom konaní obžalovanej M., že na nahováranie J. odovzdala dr. G. za prajné vybavenie jej žiadosti sumu 7000 Kčs, sú naplnené znaky trestného činu podplácania podľa § 182 ods. 1, 2 tr. zák. Na tento trestný čin vzťahuje sa však čl. III č. 1 rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii z 1. decembra 1957, takže odvolací súd mal v zmysle § § 271, 280 tr. zák. trestné stíhanie obžalovanej M. zastaviť, keďže tak už neurobil prvý súd.

Keď krajský súd ako súd odvolací oprel svoj záver o vine obžalovanej M. trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve iba o výpoveď dr. G. na hlavnom pojednávaní a nehodnotil všetky okolnosti prípadu., z ktorých plynulo, že M. nevedela o tom, že jej suma 15 400 Kčs nenáleží,

porušil zákon v ustanovení § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák. a § 182 ods. 1, 2 tr. zák., lebo jeho hodnotenie dôkazov nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v súhrne a v dôsledku toho, že i právne posúdenie bolo chybné.

Bolo preto treba na sťažnosť pre porušenie zákona vysloviť porušenie zákona v hore uvedených smeroch a chybné rozhodnutie krajského súdu, pokiaľ sa týkalo obžalovaných C. a M. zrušiť. Súčasne bolo treba v zmysle § 296 ods. 2 tr. por. zrušiť rozhodnutia ľudového súdu obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutie.

Keďže na trestný čin podplácania podľa § 181 ods. 1, 2 tr. zák. vzťahuje sa rozhodnutie prezidenta republiky o amnestii z 1. decembra 1957, bolo trestné stíhanie obžalovanej M. zastavené.

Dotyčne obžalovaného C. bolo treba vec vrátiť krajskému súdu, aby o odvolaniach C. a V. znovu konal a rozhodol.